

[Pelle Voigt]

Ministeren har i sin redegørelse gjort det til et argument, at fordi der ikke er tale om et ABM-system, men om et varslingsanlæg, så gælder ABM-traktaten slet ikke de såkaldte BMEWS, altså Ballistic Missile Early Warning Systems, bl.a. ved Thule. Men alligevel argumenterer han så helt ulogisk, at en modernisering af anlægget er tilladt, fordi der i traktatens artikel 7 står, at modernisering af eksisterende ABM-anlæg er tilladt. Det hænger ikke sammen, det er fuldstændig urimeligt.

Endelig argumenterer ministeren ud fra den tommelfingerregel, at alt, hvad der ikke udtrykkelig er forbudt i en international traktat, er tilladt. Der vil jeg gerne tillade mig at citere, hvad en af de ledende nedrustningsekspertter i USA – indtil for nylig Reagans ansatte – Peter Zimmerman siger om dette. Han siger nemlig simpelt hen i sin artikel i Information den 3. marts 1987, at ministeren eller ministerens embedsmænd ikke har forstået, hvordan ABM-traktaten fungerer. Han nævner den første artikel i traktaten, som man dog kunne have læst – det er almindeligt, når man læser et eller andet, at man starter med nr. 1 og så går videre til nr. 2 – og af denne første artikel fremgår det klart, at for ABM-traktaten som måske den eneste internationale traktat forholder det sig stik omvendt. Alt, hvad der ikke udtrykkelig er tilladt i traktaten, er forbudt.

Den tidligere omtalte Peter Zimmerman skriver i sin artikel 3. marts 1987 i Information, jeg citerer:

»På grund af dette meget tydelige udsagn gælder det generelt for ABM-traktaten, at alt, hvad der ikke udtrykkelig er tilladt, er forbudt. I den henseende kan den danske udenrigsministers udtalelser være udtryk for mangelfuld forståelse af ABM-traktatens meget usædvanlige karakter.«

Det er overordentlig diplomatisk formulering, men der er ikke noget at tage fejl af. De folk, som har forhandlet traktaten, som har forstand på, hvad sagerne drejer sig om, er, hver gang de skal kommentere den danske udenrigsministers holdning til dette spørgsmål, i den situation, at de må gøre opmærksom på, at ministeren ikke har forstået, hvad sagen drejer sig om.

Jeg synes – eller frygter i hvert fald – at vi her har et nyt eksempel på den ubearbejdede videresendelse af ufordøjede amerikanske

regeringsdokumenter, som vi tidligere har set eksempler på her i Folketinget. Nogle af os husker endnu en episode den 7. maj 1986 i Folketinget, hvor ministeren talrige gange blev spurgt, hvorfra han havde citater, som han anvendte i en diskussion, vi havde dengang om atomprøvestop. Ministeren anede ikke, hvor disse citater stammede fra, og kunne ikke komme med en kildeangivelse, selv om dette er klart i strid med Folketingets forretningsorden.

Samme dag modtog jeg et meget interessant brev fra Udenrigsministeriet, hvoraf det fremgik, at ministerens materiale – og i den forbindelse hans citat – stammede fra et amerikansk regeringsmemorandum, som man ikke kan få udleveret på den amerikanske ambassade, et regeringsmemorandum, der hedder »Nuclear Testing Limitation Policy.«

Jeg synes, at det er tragisk og ubehageligt, at Danmark ikke i forhold til sine forpligtelser i Grønland optræder selvstændigt med egne vurderinger, men som den amerikanske administrations forlængede arm i modstrid med sin egen erklærede politik om en streng fortsat overholdelse af ABM-traktaten, men det overrasker ikke.

Stinus (RV):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for redegørelsen med de informationer, den indeholder. Jeg vil dog ikke som den konservative ordfører betegne den som en grundig analyse, snarere som et partsindlæg, og det er en svaghed.

Jeg vil samtidig stærkt beklage, at udenrigsministeren ikke af sig selv på et tidligere tidspunkt har fundet det påkrævet at give Folketinget disse informationer. Det er jo først sket, efter at først og fremmest dagbladet Information, som udenrigsministeren jo har et helt specielt forhold til, i en række artikler har rejst debat om radaranlægget på Thulebasen i Grønland. Under en tidligere forespørgselsdebat om baserne i Grønland den 10. februar 1983 understregede den radikale ordfører, hr. Niels Helveg Petersen, betydningen af, at både Folketinget og de grønlandske myndigheder ved, hvad der foregår på baseområderne i Grønland. Det er i den forbindelse ikke nok at hævde, at både Folketinget og det grønlandske landsstyre får svar på, hvad man spørger om; vi må forlan-